

אדרן טייטלבוים

אבדק"ק סאטמאר

בעז"ה

כי אורך ימים ושנות חיים יוסיפו לו, שלום וישע רב לכבוד ידידי
האי גאון וגדול, מגדולי עמודי הכשרות בדורינו, כש"ת
רבי משה יהודא ליב לאנדא שליט"א
העומד על משמרת הקודש
רב אב"ד עיר התורה והחסידות בני ברק בארצה"ק תו"ב

אחר הושטת שרביט הכבוד אודיענו על קבלת מכתבו בדבר שאלת העופות אשר חדשים מקרוב באו הנקרא 'בראקל', ונפלאות נראיתי בדברי מעב"ת שליט"א שעומד בראש הר' ה' נכון ונישא עיר מלאה חכמים וסופרים, ועיניו כיונים על צרכי העיר ותושבי, ישמח מש"ה במתנת חלקו כאב"ד נאמן נושא את משא עבודת הקודש לפקח על עסקי מתא וצרכי הדור, לעמוד בראש מערכת הכשרות בעיר גדולה לאלקים עם אלפי תושבים מיסודו של אביו הגה"צ זצ"ל, ומשם יתר ופינה לאחינו בני ישראל יראים ושלמים מדקדקים בכשרות בכל תפוצות ישראל, ועל של עכשיו ביותר אזור כגבור חלציו ולקח קסת הסופר במתניו לקנא קנאת ה' ולעמוד על המשמר כפי ראות עיניו בדת תורה הבהיר, ובמקום גדולת תורתו שם ענותנותו שלא חס על עמלו בטירחא וגופא וטירחא דגברא רבה דכוותי' כדי לברר דברים ברורים כשמלה לאמיתה של תורה ולהורות את בני ישראל הכשרים הלכה ברורה ומשנה ברורה במקום אחד לדעת את האסור ואת המותר, ואשרי הדור שהגדולים נמלכים בקטנים לברר דין אמת לאמיתה של תורה להעמיד הדת על תילה מיד ולדורות לאחב"י מדקדקים בכשרות למהדרין מן המהדרין.

הן בהיות השאלה נוגע גם לבית השחיטה פק"ק קרית יואל יצ"ו, אשר ממנו מספקים בשר עוף בשחיטה מהודרת לאלפי אלפים מאחב"י המדקדקים בכשרות פה ארה"ב יצ"ו, ישבנו כסאות למשפט עם שוחטים ותיקים וגדולי המורים הבקאים היטב בליבון הלכתא ומציאות הדברים להבדיל בין הטחור והטמא, וגם לרבות עם מגדלי עופות ומומחים בעינים אלו לברר מציאות הדברים, והובא לפנינו העוף החדש 'בראקל' לפרוש הדברים כשמלה, ואין לו לדיין אלא מה שענינו רואות. וראיתי בהם איך שהוא משונה בכל צורתו ומהותו מהתרנגולים אשר אנו רגילים בהם, הן בצבע החרטום (עי' דרכי תשובה סימן פ"ב סק"ו, שהביא דברי הפוסקים שחרטום שחור הוי שינוי) ובצבע הרגלים (עי' שו"ת אבני צדק לק"ו היטב לב וצללה"ה יו"ד סי' כט, ששינוי בצבע הרגלים הוי שינוי), הן בקולו שצועק בקול משונה יותר מתרנגולים הרגילים, והן בצבע הכרבות שלו שהוא משונה בצבעו ותוארו, וכמו כן הוא עוף יעופף שלא כהרגלו של תרנגול המצוי אצלנו ובפרט לפי גודלו.

כל זה ראיתי בעיני וכן העידו לפני כמה שוחטים מובהקים שעוף זה משונה בפרטים הללו מהעופות שהיו רגילים אצלנו ובדור העבר, ובכגון דא כבר הורה זקן ק"ז מרן הגה"ק הדברי חיים וצללה"ה (אבה"ע סי' פ"ב, ובעוד כמה תשובות) ששינוי כזה צריכה מסורה מיוחדת על עוף זה ואין למידין מתרנגול לתרנגול. וכה העלה בנו מרן הגה"ק משינאווא וצללה"ה (שו"ת סי' כ) בביאור לשון המחבר (יו"ד סי' פ"ב סעיף ב') שכ' 'ועוף טחור שנאכל במסורת והוא שיהי' דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טחור' דנראה כוונתו שאם יבא עוף חדש שיהי' ג"כ בתמונה זו, רק שעוף כזה לא היה עוד מקודם באותו מקום אין המסורה של מין המצוי מועיל, עכתו"ד. וכן כ' גם במכתבו להרה"ק מהר"מ מודעש זצ"ל בזה"ל, זה הכלל כל עוד שאינו שוה לעופות שאנו אוכלין, הגם שדומין להם בתמונתו והשינוי מעט אין אנו רשאים לאכלן עד שיהי' ידיעה שנאכלין במקום שיש בני תורה

אדרן טייטלבוים

אברק"ק סאטמאר

ויראת שמים, עכ"ל, וכ"ש בעוף הזה שיש להם שינויים גדולים, כמ"ש לעיל. ולכן הורינו הלכה למעשה שלא להכניס עוף זה בבית השחיטה דפה. וכך נגמר הדין ע"י גדולי המורים שבארץ הקודש ה"ה מעב"ת הדר"ג שליט"א, ואתו עמו מכתבו הבהיר לאמיתה של תורה של ידידי הגאון הגדול המפו' דרופתקא דאורייתא רבי משה שטרנבוך שליט"א ריש בי דינא רבא בירושלים עיה"ק, ובכך בודאי ישראל קדושים יתנונו מבשר עוף זה בכל מקומות מושבותיהם.

ובענין העופות הרגילים אצלינו זה עשרות בשנים, ירד ירדנו מלפני קרוב לעשרים שנה באלה מסעי יחד עם רבנים גדולי תורה והוראה שליט"א למקום גידול התרנגולים והעופות לברר כל פרט ופרט לאשורו, ותיקונים גדולים עשינו על מקור מוצא העופות הנשחטים פק"ק, בפיכות תמידי במשך כל השנים על משמר כשרות העופות שיהא ראוי לעלות על שלחן אחב"י המהדרין בכשרות. גם בעת ביום ד' פ' ראה העעל"ט ישבנו כסאות למשפט והתוועדנו יחד עם ידידי הגאון רבי שלום אליקים געציל בערקאוויטש שליט"א דיינא רבא דפק"ק קרית יואל יצ"ו, ואתו עמו ידידי הגאון רבי יהודא משולם דוב פאלאטשעק שליט"א אב"ד ומח"ס שו"ת מגד יהודה, הם העומדים על משמרת הכשרות של בית השחיטה דפק"ק, ובררנו בבירור גמור אחרי כמה חקירות ודרישות, בירור אחר בירור, שהעופות הללו כשרים ומהודרים ואין עליהם שום ערעור או חשש כלל, ואדרבה הם הם העופות שיש להם המסורה ועלו על שלחן מלכים מאן מלכי רבנן גדולי הדור מאז ומקדם.

ובנוסף לזה ראוי לציין מה שהאריכו גדולי ישראל למעניתן, שאין לערער ולהוציא לעז על עוף טהור שיש לה ד' סימני הכשרות שנאכל כבר רבות בשנים, גם אם אין לה המסורה שחייב אותנו הרמ"א, וכמו שהביא בדרכי תשובה (יו"ד סי' פ"ב) בשם שו"ת משיב דבר (יו"ד סי' כב) לענין האינדי"ק, שהיו הרבה מערערים עליהם בשעה שהביאום מאינדיא ולא היה מסורת על כשרותם, וגם עוד היום יש מחמירים ופורשים מהם, ומ"מ כבר נהנו להיתר ואין פוצה פה, והוא משום שכבר הוחזקו להיתרא ואין ראיה לאסרם, אין לנו לאסרם ולהוציא לעז על אבותינו שאכלו עוף טמא ח"ו, עכ"ל. ויסוד דבריו קילורין גם לענינינו באותן העופות שנאכלין כבר זה שבעים שנה על ידי המוני בית ישראל ורבנים גדולים צדיקים מפורסמים אשר מימיהם אנו שותים.

גם אני שמעתי את נאקת מעב"ת שליט"א, אשר דיונים כאלו העומדים ברומו של עולם הנוגע לכלל ישראל בכל מקומות מושבותיהם, ויש בהם צדדים רבים בכללי הפסק ואופני הדיון, מקומם אך ורק על שלחן מלכים גדולי תורה והוראה עם מסורת העבר הנושאים בעול הציבור בדיעה מקיפה בטיב ההלכה ומציאות הדברים, להם משפט הבכורה וגודל האחריות לדון בהשכל ודעת להורות את עם ה' האסור והמותר, ולא כל אברך וצורב שיש לו עט סופר. ותיתי לי' למעב"ת שליט"א שבעומדו בראש מערכת הכשרות בעירו נכנס בעובי הקורה לברר דעת תורתו הבהיר בכבוד ראש למען כבוד שמו ית'.

בזה אצא בברכת שים שלום טובה וברכה מול מעב"ת שליט"א, שיזכה עוד רבות בשנים לעמוד על משמרת התורה והעמדת הדת על תילה, למען יאריך ימים על ממלכתו מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, ובפרום עלינו השנה החדשה יזכה להכתב בספרן של צדיקים גמורים לאלתר לחיים טובים וארוכים, ובקרב נוכח לשמוע רגלי מבשר ציון בביאת גוא"צ בב"א.

ע"ז באעה"ח יום א' לס' למען ייטב לך והארכת ימים, ה' לחודש אלול תשע"ז לפ"ק

אדרן טייטלבוים